

Aviapoliksen lentokenttäkaupungin suunnitteluperiaatteet 053100, 51 Pakkala, 52 Veromies, 53 Lentokenttä / SP

VD/8616/10.02.04.00/2019

TLA/JOR/VIK/EK

Aviapoliksen lentokenttäkaupungin suunnitteluperiaatteet laaditaan Veromiehen ja Pohjois-Pakkalan alueelle. Suunnitteluperiaatteet ovat tiekartta siihen, miten Aviapoliksen visioita toteutetaan konkreettisesti asemakaavoituksen osalta.

Suunnittelualue sijaitsee Veromiehen ja Pohjois-Pakkalan kaupunginosissa ja rajautuu etelässä Väinö Tannerin tiehen, lännessä Tuulensuunpuistoon ja Osumapuistoon, pohjoisessa lentokenttäalueeseen ja idässä Tuusulanväylään.

Valmistelu

Suunnitteluperiaatteet on tehty kaupungin työnä.

Taustaa

Aviapolis muuntuu seuraavien vuosikymmenien kuluessa logistiikkapainotteisesta alueesta vilkkaaksi lentokenttäkaupungiksi, jossa on työpaikkojen lisäksi asumista, palveluja ja kulttuuria. Suunnittelualueen asukasmäärä on vielä vähäinen, mutta tavoitteena on jopa 25 000 uutta asukasta Veromieheen ja Pakkalan pohjoisosaan.

Kaavoituksen ohjelmointia on arvioitu; ja on laadittu vuosittain tarkistettava luonnos vuosikymmeniksi eteenpäin. Rakentamisen sijoittumista ja määrää on tarkasteltu mm. suhteessa palvelurakenteeseen ja viheralueverkostoon.

Seuraavien vuosien aikana kaavoitetaan asunto-, toimitila-, palvelu- ja liikerakentamista Aviapoliksen keskustaan ja muuallekin erityisesti ratikan reitin varrelle.

Kymmenen vuoden sisällä ratikka on käytössä ja lentorata suunnitteilla. Matkailijat ovat löytäneet Aviapoliksen keskustan. Aviabulevardin varrella ja Muurassa on rakenteilla asuin-, liike- ja toimitilakortteleita sekä hotelleja. Elinvoimahankkeita on valmistunut: Uusi ilmailumuseo on avattu ja Muumit ovat saapuneet Backakseen. Aviapoliksen Lukio on valmistunut ja alue herättää kiinnostusta nuorissa. Atomin koulu ja päiväkotit ovat valmistuneet ja alue kiinnostaa enemmän lapsiperheitä.

Aviapolis on jo nyt Suomen saavutettavin keskusta ja vuosikymmenien kuluessa siitä on tulossa myös Euroopan hiilineutraalein lentokenttäkaupunki. Vuonna 2050 Aviapoliksen keskustassa yhdistyy luonto, cityelämä ja lentokenttä kävely-ystävälliseksi lentokenttäkaupungiksi. Jumbon alue on uudistunut kävelijäystävälliseen suuntaan ja muu Pakkalan ympäristö ratikkareitin varrella on alkanut rakentua.

Aviapoliksen visio

Tulevaisuuden visiossa Aviapoliksesta rakentuu asukkaiden, palveluiden ja yritysten monimuotoinen kansainvälinen kaupunkikeskus.

Kiehtovan Aviapoliksen tavoitteena on yllätyksellinen ja mukaansa tempaava käveltävä kaupunki, joka tuo esiin taidetta, elämyksiä, historiaa ja kulttuuria. Suomalaista luontoa tarjoillaan erilaisin makupaloin

sekä lentoasemalta keskustaan kulkevalla raitilla että asuinalueiden ytimessä. Aviapoliksen historiasta ja rakennusperinnöstä luodaan paikanhenkeä.

Solmukohtana Aviapolis on saavutettavuudeltaan ylivoimainen sekä globaalisti että paikallisesti. Helsinki-Vantaan lentokenttäaluetta kehitetään entistä suuremmaksi ja kansainvälisemmäksi. Se on maailman ainoa lentokenttä, jolta voi tulevaisuudessa kävellä suoraan kotiin. Kehärata ja tuleva Vantaan ratikka parantavat kestävä kehityksen mukaisia liikkumistapoja ja helpottavat siirtymisiä.

Aviapolis on *kansainvälinen* työn ja oppimisen keskus, jossa työ, koulutus, ihmiset, inspiraatio ja innovaatiot kohtaavat. Tätä pyritään edistämään muun muassa muuntojoustavalla kaavoituksella, toimintojen joustavalla sijoittumisella alueelle sekä mahdollistamalla rakentamisen tarvittava volyyymi. Opiskelijat halutaan juurruttaa alueelle: osa jää asumaan sinne jatkossakin. Tätä edesauttaa innostava ja virikkeellinen kaupunkiympäristö, joka tarjoaa harrastusmahdollisuuksia ja kulttuuria. Vuorovaikutteinen työn ja oppimisen keskus huomioi työnteon muutostrendit ja tarjoaa parhaimmillaan hyviä verkostoitumisen mahdollisuuksia, innostaa yhteistyöhön ja ideoimaan sekä houkuttelee työnhakijoita ja opiskelijoita. Lentokenttä toimii alueen taloudellisena moottorina sekä edesauttaa ja luo liiketoimintaa. Siksi lentokentän toimintaympäristön turvaaminen on tärkeää. Vehreä ympäristö on lisäksi ihmisläheinen ja viihtyisä sekä tukee työntekijöiden ja opiskelijoiden hyvinvointia ja tarjoaa harrastusmahdollisuuksia.

Uniikki paikka asua tarjoaa sujuvaa arkea, kulttuuria ja tekemistä kävelymatkan päässä. Ympäristötaiteessa näkyy kotiinpaluun teema. Suojeltu teollinen rakennusperintö sekä muu alueen kulttuurihistoria auttavat asukkaita kiinnittymään asuinpaikkaansa. Tätä tavoitteita tukevat myös tunnistettavat kotoiset asuinalueet, jotka mahdollistavat yhteisöllisyyden syntyä. Urbaani vihreys ja metsät houkuttelevat retkielämyksille.

Hiilineutraalisuus läpileikkaa teemana kaikkea Aviapoliksen kehittämistä.

Kaavatilanne

Yleiskaavassa 2020 lähtökohtana niin Veromiehessä kuin Pakkalan puolella on keskustamainen kaupunginosa, jossa eri toiminnot ovat sekoittuneena. Keskustatoiminnot (C) sijoittuvat Aviapoliksen asemanseudulta Lentoasemantien ja Kehä III:n risteyksen yli Ylästöntielle asti. Lento- ja tieliikenteen melun lähituntumaan sijoittuu työpaikkoja (TP) ja muualle pääosin asumisvaltaista keskusta-aluetta (AC). Suurimmat viheralueet ja tärkeimmät viheryhteydet on esitetty kartalla.

Veromiehen kaupunginosaan laadittiin vuonna 2016 *Aviapoliksen kaavarunko*, jonka kaupunginvaltuusto hyväksyi jatkosuunnittelun pohjaksi. Se on yleiskaavatasoinen selvitys logistiikka- ja tuotantopainotteisen kaupunginosan muuttamiseksi eläväksi ja monimuotoiseksi kaupunkikeskukseksi, jossa kävelyn ja pyöräilyn merkitys korostuu. Kaavarunkoa täydentämään laadittiin *Veromiehen verkot -selvitys*, jonka kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi käytettäväksi asemakaavasuunnittelun pohjana. Selvitys käsittää kolme osaa: palvelujen verkon, viherverkon ja liikenteen verkon.

Ratikan kaavarunkoa laaditaan parhaillaan. Suunnitteluperiaatteiden lähtökohtia ja tavoitteita on työstetty kaavarungon rinnalla.

Suunnitteluperiaatteiden sisältö

Veromiehen kaupunkirakenne muuttuu radikaalista ja aiheuttaa haasteita pitää kokonaistavoite kirikkaana ja koossa. Muutoksen toteutuminen kestää pitkään ja eri asteisesta toteutuksesta vastaavat ihmiset saattavat vuosien mittaan vaihtua.

Suunnitteluperiaatteet ovat tiekartta siihen, miten Aviapoliksen visioita toteutetaan konkreettisesti asemakaavoituksen osalta. Kaikkea vision tavoitteista ei voida kattaa suunnitteluperiaatteilla, mutta niillä on vaikutusta kaavoituksen ohella myös muuhun maankäytön suunnitteluun ja alueen kehittämiseen, esimerkiksi palveluiden sijoittumiseen. Tämän takia tärkeä rooli jatkossa on sekä kaupungin sisäisellä yhteistyöllä että asukkaiden, maanomistajien ja toimijoiden osallistamisella alueen kehittämiseen. Samalla vastataan myös kaupunkiympäristölautakunnan toiveisiin hyvästä ympäristöstä, rakentamisen laadusta ja vihreyden säilyttämisestä ja lisäämisestä. Lentokenttäkaupungin suunnitteluperiaatteet ei ole oikeusvaikutteinen maankäyttö- ja rakennuslakiin perustuva suunnitelma, mutta riittävän vuorovaikutuksen mahdollistamiseksi se on tarpeen asettaa nähtäville ennen hyväksymiskäsittelyä.

Työ on lupaus laadusta: Määritellään ja priorisoidaan ne paikat ja kohteet, joiden laatuun tulee erityisesti panostaa. Yhteisillä linjauksilla pystytään paremmin perustelemaan suunnitteluratkaisut ja samalla mahdollistetaan maanomistajien tasapuolinen kohtelu. Suunnitteluperiaatteilla varmistetaan, että kaikki toimijat toteuttavat yhteistä visiota ja kaikille maanomistajille on samat lähtökohdat. Tavoitteena on kirkastaa tarinaa lentokenttäkaupungista ja sen imagosta. Materiaalia voidaan käyttää myös aluemarkkinoinnin tukena. Tarvittaessa suunnitteluperiaatteita voidaan tarkistaa aika ajoin.

Lentokenttäkaupungin suunnitteluperiaatteet -työ käsittää neljä osaa:

- 1. Kiehtova kaupunki* kokoaa niin koko suunnittelualueetta yhdistäviä, kaupunkikuvallisia piirteitä kuin sen eri osia erottavia ominaisuuksia. Tällaisia ovat mm. korttelirakenteeseen ja kaupunkikuvaan liittyvät ominaisuudet; rakennusten korkeudet, väriyty ja materiaalit, laadun paikat sekä muut kaupungin eläväisyyttä ja laadukkuutta lisäävät piirteet. Tavoitteena on paikan hengeltään omaleimainen ja tunnistettava ilme eri alueilla.
- 2. Käveltävä kaupunki* keskittyy alueen kokonaisvaltaisen kaupunkitilan, kuten julkisten ulkotilojen, aukoiden, solmukohtien ja reittien suunnitteluun, sekä kertaa kaupunkiympäristön viihtyisyyteen ja elämyksellisyyteen vaikuttavia asioita. Kiinnostavuuden kehän ja onnistuneen kivijalkakerroksen ominaisuudet ovat keskiössä.
- 3. Vihreä kaupunki* jatkaa Veromiehen verkkojen viherverkoston teemaa sekä kehittää vihreämpää kaupunkisuunnittelun periaatetta, jolla vastataan ilmastonmuutoksen haasteisiin ja lisätään ympäristön terveyshyötyjä. Alueen vehreyttä edistetään erilaisin keinoin tehokkaan rakentamisen vastapainona.
- 4. Resurssiviisas kaupunki* esittelee kaavoituksessa käytettävää prosessimallia. Tässä esitetään, kuinka maankäytön suunnittelua ohjaamalla voidaan ottaa hiilineutraalisuus konkreettisemmin huomioon ja kuinka tavoitteeseen päästään asemakaavoituksen osalta.

Työssä laaditaan suunnitteluperiaatteita koko laajalle Veromiehen ja Pohjois-Pakkalan sekä Jumbon alueille osa-alueineen. Työn tuloksena helpotetaan asemakaavojen laadintaa ja annetaan aihioita tai valmiita ratkaisuja asemakaavamääräyksille.

Osallistuminen ja vuorovaikutus

Lentokenttäkaupungin suunnitteluperiaatteet on tullut vireille 27.2.2020.

Työn vireille tulosta on ilmoitettu Vantaan Sanomissa ja osallisille on varattu mahdollisuus lausua mielipiteensä asiasta. Mielipiteitä saapui 9 kpl. Mielipiteet ja vastineet on esitetty suunnitteluperiaatteidenraportin liitteenä.

Keväällä 2020 laadittiin nettikysely asukkaille, alueen toimijoille ja maanomistajille sekä muille kiinnostuneille. Alueelle haluttaisiin muuttaa ennen kaikkea erinomaisten liikenneyhteyksien takia. Palvelut ovat kävelymatkan päässä ja tulevaisuudessa autolle ei välttämättä ole tarvetta.

Asuntokortteleihin toivottiin lisää muun muassa yhteistiloja, muuntojoustavia tiloja, etätyötiloja ja vierashuoneita. Mielikuvissa alueen tulevaisuudesta korostuivat vehreys, luonto ja rakennettu kulttuuriperintö tehokkuuden vastapainona.

Työn kuluessa on järjestetty yhteistyökokouksia sekä kaupungin sisäisesti että maanomistajien ja alueen toimijoiden kanssa. Kooste saaduista mielipiteistä ja nettikyselyn kooste ovat raportin liitteenä. Saatua palautetta on huomioitu suunnitteluperiaatteiden eri osioissa.

Suunnitteluperiaatteita esitetään asetettavaksi nähtäville alkuvuodesta 2023, minkä jälkeen periaatteet viedään hyväksyttäväksi kaupunkiympäristölautakunnalle.

Kaupunkiympäristölautakunta 13.12.2022 § 7

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:

Päätetään, että

- a) asetetaan nähtäville 30 päiväksi 13.12.2022 päivätty Aviapoliksen lentokenttäkaupungin suunnitteluperiaatteet 053100,
- b) oikeuttaa asemakaavoitus pyytämään tarvittavat lausunnot.

Käsittely:

Kaupunkiympäristölautakunnan puheenjohtaja Anssi Aura esitti asian jättämistä pöydälle. Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös:

Päätettiin yksimielisesti jättää asia pöydälle kaupunkiympäristölautakunnan seuraavaan kokoukseen.

Kaupunkiympäristölautakunta 17.1.2023 § 8

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:

Päätetään, että

- a) asetetaan nähtäville 30 päiväksi 13.12.2022 päivätty Aviapoliksen lentokenttäkaupungin suunnitteluperiaatteet 053100,
- b) oikeuttaa asemakaavoitus pyytämään tarvittavat lausunnot.

Käsittely:

Kaupunkiympäristölautakunnan jäsen Suvi Karhu teki seuraavan palautusesityksen: "Aviapolis on tällä hetkellä kaunis ja poikkeuksellisen metsäinen alue, jossa on lähes koskematonta luontoa. Luonnontilaiset metsät ollaan alustavissa suunnitelmissa hävittämässä n. 90 %:sti. Aviapoliksen alueelle tulee tehdä kattavat luontoselvitykset sekä kaavoitusta ja rakentamista tulee ohjata erityisesti jo aiemmin rakennettuun ympäristöön ja metsäluontoon kajoamista tulee välttää kaikin keinoin ja sitä tulee säästää mahdollisimman paljon mahdollisimman laajoina kokonaisuuksina alueen nykyisille ja tuleville asukkaille virkistyskäyttöön."

Kaupunkiympäristölautakunnan jäsen Janne Hartikainen kannatti tehtyä palautusesitystä.

Puheenjohtaja totesi, että on tehty kannatettu palautusesitys, jota ei voida yksimielisesti hyväksyä. Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen: Ne, jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista, äänestävät jaa, ja ne, jotka kannattavat asian palauttamista valmisteluun, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 14 jaa-ääntä (Ahokas, Eklund, Nevala, Haverinen, Iivarinen, Järveläinen, Kostilainen, Merelä, Mutanen, Rahkala, Suni, Tamminen, Åstrand, Aura) ja 2 ei-ääntä (Hartikainen, Karhu). Puheenjohtaja totesi palautusesityksen tulleen hylätyksi. Asian käsittelyä jatkettiin.

Päätös:

Hyväksyttiin kaupunkisuunnittelujohtajan esitys.

Merkittiin, että Liike Nytin lautakuntaryhmä jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman, johon sosialidemokraattien, kristillisdemokraattien, vihreiden ja vasemmiston ryhmät yhtyivät: ”Aviapoliksen alue on poikkeuksellisen ainutlaatuinen Vantaalla lentokentän läheisyydestä ja alueen vähäisestä rakentamisasteesta johtuen. Aviapoliksen merkitys tulee myös korostumaan huomattavasti tulevaisuudessa lentokentän tuoman kansainvälisyyden vuoksi. Alueella on valtava potentiaali niin elinkeinoelämän, tutkimuksen ja kehittämisen kuin asumisenkin sektorilla. Tästä syystä alueen suunnittelussa on panostettava erityisesti yksityiskohtaiseen ja visuaalisesti näyttävään rakentamiseen, joka perustuu korkealaatuisten materiaalien käyttöön. Alueelle on myös sisällytettävä mahdollisimman paljon sekä luonnonmukaisia, että rakennettuja viheralueita. Alueen kevyen liikenteen olosuhteiden houkuttelevuus ja turvallisuus tulee varmistaa huomioiden päivittäinen arkiasiointi, koulumatkat ja lasten ja nuorten sujuva liikkuminen.”

Nähtävilläolo

Aviapoliksen lentokenttäkaupungin suunnitteluperiaatteet on ollut MRA 27 §:n nojalla nähtävillä 1.2-30.4.2023. Tänä aikana jätettiin 2 muistutusta.

Yksityishenkilöt muistuttivat:

- Pakkalanrinteen pientaloalueen ja Tuulensuunpuiston ja Osumapuiston arvoa ja viihtyisyyttä parantaisi, jos melumuurimaista rakennetta tai muuta meluestettä Kehä III:n varressa jatkettaisiin länteen päin.

Mileway Finland Oy huomautti:

- ”Kiinnostavuuden kehän” ulkopuolella sijaitsevat kuljetus- ja varastointitoimintaa harjoittavat yritykset sekä heidän toimintaedellytyksensä tulee ottaa huomioon alueen jatkosuunnittelussa.
- Kortteleiden käyttötarkoitusten joustavuus tulee taata, jotta yritykset voivat säilyä, sekä liikennesuunnittelussa.
- Kävely- ja pyöräily-yhteys Tuusulantien yli johtavalle vanhalle sillalle on esitetty Tammiston kauppatie 33:a halkaisevaa reittiä pitkin. Parempi olisi järjestää kulku tonttimme Tammiston Kauppatie 33 pohjoispuolella olevaa viherkaistaletta pitkin, Tuusulantien meluvallin suojassa, jolloin kulkuympäristöstä tulee viihtyisämpi ja esteettömämpi loivemman luiskan takia.
- Rakennuksemme ovat hyvässä kunnossa ja ylläpidon alla. Olemme erittäin halukkaita osallistumaan alueen kaupunkirakentamisen tiivistämiseen ja lisärakentamiseen sekä huomioimaan kiinteistöillämme suunnitteluperiaatteiden mukaisesti lähialueen vehreät ja

mielekkäät kulkureitit ja kaupunginosan yleisilmeen. Nähdäksemme tämä ei ole ristiriidassa sen kanssa, että tonteillamme mahdollistettaisiin nykyisen kaltainen logistiikka- ja varastotoiminta.

Lausunnot

Kaupunkiympäristölautakunta päätti 17.1.2023 oikeuttaa asemakaavoituksen pyytämään tarvittavat lausunnot. Lausuntoja pyydettiin 16 ja saatiin 8 kpl.

Uudenmaan ELY-keskus totesi:

- Liikkumisen ilmastovaikutuksista on rajattu ulkopuolelle lentokentän ja lentämisen vaikutus.
- Asuinalue, joka perustuu lentokenttään ja joka lisää lentämistä, ei ole kestävyystavoitteiden mukainen.
- Ilmastovaikutusten arviointi tehtävä alkuvaiheessa.
- Suunnitteluperiaatteilla ei saa heikentää Kehä III palvelutasoa nykyisestä, on huomioitava tulevaisuuden tarpeet. Kehä III ja Tuusulanväylä kuuluvat TEN-T -erikoiskuljetusverkkoon, joka on myös huomioitava.
- Rakenteellisten viheralueiden laatuun tulee panostaa tavanomaista enemmän. Tämä koskee erityisesti kattopintojen hyödyntämistä monimuotoisuutta tukevin viherrakenteina. ELY-keskus kannustaa Vantaan kaupunkia asettamaan viherkattojen määrälle ja biologiselle laadulle korkeat tavoitteet kaavoituksen yhteydessä.
- Vihreän kaupungin mallissa ei ole täysin onnistuttu hahmottamaan mahdollisuutta kytkeä Aviapoliksen lentokenttäkaupungin viherverkosto osaksi lentokentän erittäin suuria paahde- ja niittyelinympäristöjä.
- Lentokenttäkaupungin viherrakenteella ei sen pirstaleisuuden takia pystytä turvaamaan riittävää metsäelinympäristöverkosta vaateliaalle metsälajistollemme. Vaateliaalle ketomaisten elinympäristöjen lajistolle tämä olisi mahdollista tukeutuen lentokenttään.
- Rungas lentoliikenne ja korkealta esteettömästi alueelle leviävä lentomelu ja heijastukset julkisista heikentävät tieliikenteen melulta suojattujen oleskelualueiden äänimaisemaa.
- Rakentaminen tulisi vaiheistaa siten, että melulle altistuminen olisi mahdollisimman vähäistä alueen rakentumisen aikana.
- Pysäköintilaitokset melusuojana on hyvä.

Uudenmaan liitto lausui:

- Suunnitteluperiaatteet ovat tärkeä työvaihe alueen kehittämisessä ohjaavan ja sitouttavan merkityksen takia.
- Suunnitteluperiaatteet edistävät maakuntakaavan tavoitteiden toteutumista. Uudenmaan liitto pitää hiilineutraalisuuden toimintamallia ansiokkaana.
- Lentokentän läheisyys ja erinomaiset liikenneyhteydet eri puolille Suomea ja maailmaa ovat Aviapoliksen valttikortteja työpaikkojen sijoittumisessa. Tämän tavoitteen tukemiseen liittyviä periaatteita ei kuitenkaan ole esitetty.
- Suunnitteluperiaatteissa voisi näkyä paremmin jakelulogistiikka ja henkilöliikennelogistiikka uusine mahdollisine ratkaisuineen (älyliikenneratkaisut).
- Periaatteisiin kannattaa lisätä paikallisen, erityisesti pyörille tarkoitetun, liityntäpysäköinnin rooli.
- Lentokenttäkaupungin suunnitteluperiaatteet ovat erinomainen pohja Aviapoliksen alueen jatkosuunnittelulle.

Vantaan Energia Oy

- Sähköverkko: ei huomauttamista.
- Kaukolämpöverkko: asemakaavan muutosehdotuksessa tulee huomioida näkökulmat hiilineutraaliudesta sekä kokonaispäästöistä, sekä kaukolämpöputkien sijainti.

- Esimerkkinääräys korostaa paikallisesti tuotettua energiaa, mikä rajaa Vantaan Energian hiilineutraalin kaukolämmön toteutuksen ulkopuolelle. Määräyksen tulisi mahdollistaa alueellisesti tuotettu, uusiutuva energia sekä korostaa energian hiilineutraaliutta.
- Energiakaivoja koskeva esimerkinääräys sitoo kaivojen sijoittelun rakennuslupavaiheeseen. Alueelliset energiaratkaisut voivat osoittautua ilmastovaikutusten kannalta perustellummiksi, jolloin kaivojen sijoittelun ja määrän tulisi tukea alueellisia energiaratkaisuja.
- Vaihtoehtona paikalliselle, uusiutuvalle energialle tulisi tarkastella myös Vantaan Energian tuottamaa hiilineutraalia kaukolämpöä (uusiolämpöä).

Fingrid Oyj Maankäyttö ja ympäristö: ei huomautettavaa.

Finavia Oyj

- Lentoaseman LL-alueella lentoaseman kehittämistarpeet ovat ensisijaisia. Siksi suunnitelmaan tulee lentoaseman alueelle ulottuvien merkintöjen osalta suhtautua suuntaa antavina ajatuksina.
- Tietotien tulevan puistobulevardin alueella sijaitsee tärkeitä liittymiä, kaapeleita ja johtoja, joiden sijainnit ja mahdolliset siirtämiset on huomioitava suunnittelussa.
- Luontoelementtejä tulee säilyttää mahdollisimman paljon

Tukes

- Tukes ei tässä vaiheessa ota kantaa yksittäisten toimintojen sijoittamiseen, mutta pyytää mahdollisuutta antaa myöhemmin tarkempia lausuntoja varsinaisista kaavamuutoksista.
- Seuraavien laitosten tiedossa olevat onnettomuusvaikutukset pyydetään ottamaan huomioon tarkemmissa kaavamuutos suunnitelmissa: Vantaan Energia Oy, Okmetic Oy, HKScan Finland Oy, Neste Aviation Oyj, Shell Aviation Finland Oy, Air Bb Finland Oy.

HSY

- HSY pitää tärkeänä, että vesihuolto infrastruktuurin elintärkeänä osana otetaan näkyvällä tavalla huomioon Aviapolista koskevissa selvityksissä ja kaavatöissä.

Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry

- Tärkeimpänä teemana alueella luonnonsuojelun näkökulmasta ovat jäljellä olevat arvokkaat metsäalueet ja niiden säilyminen kaavoituksessa.
- On välttämätöntä, että alueen jatkosuunnittelussa keskitytään tiivistämään jo rakennettujen alueiden maankäyttöä, rajataan arvokkaat luontokohteet rakentamisalueiden ulkopuolelle.
- Luontoselvitysten tuloksia on huomioitu puutteellisesti.

Tehdyt tarkistukset

Lausuntojen johdosta on tehty tarkistuksia raportin tekstiin. Asemakaavan määräysesimerkkejä on tiivistetty ja täydennetty tekstiä selittäviä karttoja. Muun muassa työpaikka-alueisiin liittyviä mainintoja on lisätty. Raporttiin on lisätty niittyverkoston huomioiminen osana viherverkostoa sekä tarkennettu, että nimenomaan viherkattojen rakentaminen niittykattoina parantaa luonnon monimuotoisuutta. On lisätty vihreä kaupunki -osion karttoihin (sekä muihin karttoihin pohjakartta-aineistona) Lentokallion (Kamarikallion) alueelle, Lentoasemantien molemmin puolin kiehtovan kaupungin elementit -kartan "kaupunkikuvan kannalta oleelliset, metsäiset ympäristöt". On lisätty tekstiin ratikan kaavarungon selvityksien huomioiminen.

Tarkistukset eivät ole olennaisia, joten uusi nähtävillespano ei ole tarpeen.

Työn valmisteluun osallistuneet

Aviapoliksen lentokenttäkaupungin suunnitteluperiaatteet on tehty kaupungin työnä.

Kaupunkiympäristölautakunta 19.3.2024 § 15

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:

Päätetään, että

- a) annetaan liitteen mukaiset vastineet muistutuksiin ja lausuntoihin,
- b) hyväksytään 19.3.2024 päivätty, Aviapoliksen lentokenttäkaupungin suunnitteluperiaatteet jatkotyön pohjaksi.
- c) esittää kaupunginhallitukselle 19.3.2024 päivätty, Aviapoliksen lentokenttäkaupungin suunnitteluperiaatteet merkittäväksi tiedoksi.

Käsittely:

Tehtiin suunnitteluperiaatteisiin tekninen korjaus ja korjattiin liitteen sivulta 4 Johdanto-luvun kolmannesta kappaleesta termi Suomirata Lentoradaksi.

Päätös:

Hyväksyttiin korjattu esitys.

Merkittiin, että perussuomalaisten lautakuntaryhmä jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman, johon vihreiden, sosialidemokraattien ja vasemmistoliiton ryhmät yhtyivät:

”Suunnitteluperiaatteissa kohdassa 3.2 Viherverkosto todetaan seuraavasti: ”Aviapoliksen kaavarungon ja Veromiehen verkkojen pohjalta arvioidaan, että viheralueita tulee olemaan vain noin 10 % Veromiehen pinta-alasta. Siihen on laskettu mukaan metsät, rakennetut puistot, aukiot ja viherkadut.” Esimerkiksi Myyrmäessä lukema on 37 %. On huomioitavaa, että 10 %:iin sisältyy myös rakennetut kaupunkivihreät, eikä pelkästään luonnontilaiset alueet.

Suomen luonnonsuojeluliitto mielipiteessään 31.3.2020 sekä Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaanpiiri ry 28.4.2023 lausunnossaan nostavat myös esille alueen luontoarvoja, jotka suunnitteluperiaatteiden pohjalta toteutuvat suunnitelmat tuhoaisivat kokonaan tai heikentyisivät merkittävästi. Alueella on mm. Metso-ohjelmaan sopivia kohteita.

Ihmisen toimesta suunniteltu ja rakennettu tilkkutäkkimäinen kaupunkivihreä ei koskaan korvaa tuhottuja luonnontilaisia alueita. Näin ollen asemakaavoitus on toteutettava siten, että luonnontilaiset alueet säilytetään mahdollisimman kokonaisvaltaisesti ja rakentaminen keskitetään aiemmin rakennettuun ympäristöön purkavan täydennysrakentamisen ollessa punainen lanka alueen uudisrakentamisessa. Vantaan kaupungin on tärkeää olla edelläkävijä luonnon monimuotoisuuden säilyttämisessä, sillä se lisää kaupungin veto- ja pitovoimaa.”

Merkittiin, että Liike Nytin lautakuntaryhmä jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman, johon vasemmistoliiton, kristillisdemokraattien, vihreiden ja sosialidemokraattien ryhmät yhtyivät:

”Aviapoliksen alue on poikkeuksellisen ainutlaatuinen Vantaalla lentokentän läheisyydestä ja alueen vähäisestä rakentamisasteesta johtuen. Aviapoliksen merkitys tulee myös korostumaan huomattavasti tulevaisuudessa lentokentän tuoman kansainvälisyyden vuoksi. Alueella on valtava potentiaali niin

elinkeinoelämän, tutkimuksen ja kehittämisen kuin asumisenkin sektorilla. Tästä syystä alueen suunnittelussa on panostettava erityisesti yksityiskohtaiseen ja visuaalisesti näyttävään rakentamiseen, joka perustuu korkealaatuisten materiaalien käyttöön. Alueelle on myös sisällytettävä mahdollisimman paljon sekä luonnonmukaisia, että rakennettuja viheralueita. Alueen kevyen liikenteen olosuhteiden houkuttelevuus ja turvallisuus tulee varmistaa huomioiden päivittäinen arkiasiointi, koulumatkat ja lasten ja nuorten sujuva liikkuminen.”

Kaupunginhallitus 8.4.2024 § 14

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään merkitä tiedoksi 19.3.2024 päivätty Aviapoliksen lentokenttäkaupungin suunnitteluperiaatteet.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Merkittiin, että kaupunginhallitus jätti seuraavan yhteisen pöytäkirjalausuman:

”Aviapoliksen alueen toimintaympäristössä on viime vuosina tapahtunut huomattavia muutoksia, jotka ovat hidastaneet ja haastaneet alueen kehitystä.

Lautakunnan hyväksymät suunnitteluperiaatteet luovat Aviapolikselle kannatettavan vision, mutta kokonaisuudessa ei ole huomioitu toimintaympäristön muutosten mahdollisia vaikutuksia alueen suunnittelun tavoitteisiin, alueen yleiseen kilpailukykyyn ja alueen haluttavuuteen Vantaan tärkeimpänä työpaikka- ja yritysalueena sekä investointikohteena.

Kaupunginhallitus edellyttää, että lautakunnan hyväksymiä Aviapoliksen lentokenttäkaupungin suunnitteluperiaatteita tulee olla valmius päivittää myöhemmin osana muuta toimenpidekokonaisuutta, jolla tuetaan Aviapoliksen kehitystä.”

Merkittiin, että vihreiden kaupunginhallituksen ryhmä jätti seuraavan pöytäkirjalausuman, johon perussuomalaisten, kristillisdemokraattien, sosiaalidemokraattien sekä vasemmistoliiton hallitusryhmät yhtyivät:

” Suunnitteluperiaatteissa kohdassa 3.2 Viherverkosto todetaan seuraavasti: ”Aviapoliksen kaavarungon ja Veromiehen verkkojen pohjalta arvioidaan, että viheralueita tulee olemaan vain noin 10 % Veromiehen pinta-alasta. Siihen on laskettu mukaan metsät, rakennetut puistot, aukiot ja viherkadut.”

Suomen luonnonsuojeluliitto mielipiteessään 31.3.2020 sekä Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaanpiiri ry 28.4.2023 lausunnossaan nostavat myös esille alueen luontoarvoja, jotka suunnitteluperiaatteiden pohjalta toteutuvat suunnitelmat uhkaavat tuhota kokonaan tai heikentää merkittävästi. Alueella on mm. Metso-ohjelmaan sopivia kohteita.

Ihmisen toimesta suunniteltu ja rakennettu tilkkutäkkimäinen kaupunkivihreä ei koskaan korvaa tuhottuja luonnontilaisia alueita. Näin ollen asemakaavoitus on toteutettava siten, että luonnontilaiset alueet säilytetään mahdollisimman kokonaisvaltaisesti ja rakentaminen keskitetään aiemmin rakennettuun ympäristöön purkavan täydennysrakentamisen ollessa punainen lanka alueen

uudisrakentamisessa. Vantaan kaupungin on tärkeää olla edelläkävijä luonnon monimuotoisuuden säilyttämisessä, sillä se lisää kaupungin veto- ja pitovoimaa.

Liitteet:

- Aviapoliksen lentokenttäkaupungin suunnitteluperiaatteet 19.3.2024 (II)

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

aluearkkitehti vs. Merja Häsänen, p. 050 3028958,
etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi